

Part 6: Are women included in the study of the Torah?

a. Megillah 21b

"On Mondays, Thursdays and shabbat afternoons, three people read." What do these three readers correspond to?

Rav Asi said: They correspond to Torah, Prophets, and Writings.

Rava said: They correspond to Priests, Levites, and Israelites.

With regard to this teaching of Rav Shimi: "One may not read fewer than ten verses in the synagogue, and "God spoke to Moses" is included in the count", to what do these ten verses correspond?

Rabbi Yehoshua ben Levi said: They correspond to the ten idlers that are in the synagogue.

Rav Yosef said: They correspond to the ten commandments that were spoken to Moses at Sinai.

Rabbi Levi said: They correspond to the ten praises that David said in the book of Psalms.

And Rabbi Yohanan said: They correspond to the ten utterances with which the world was created.

b. Rosh (Rabbi Asher ben Yehiel, 1290 -1327) on Masechet Brachot (7:20)

The fact that a child, a slave and a woman, who are not included in the **command** to study Torah, are nevertheless included among the seven [called up on Shabbat] is because the sefer Torah is to be **heard**.

The blessing is not in vain because we doesn't say "who has **commanded** us regarding words of Torah" but, instead, "who has **chosen** us" and "who has **given** us". (quote from Rabenu Tam)

c. B'Midbar 5:27 (King James version)

And when he hath made her to drink the water, then it shall come to pass, that, if she be defiled, and have done trespass against her husband, that the water that causeth the curse shall enter into her, and become bitter, and her belly shall swell, and her thigh shall rot: and the woman shall be a curse among her people.

d. Mishna Sota 3:4

The Mishnah knows that the process doesn't always work. So how do we explain it not working?

As soon as she's drunk her face goes green, her eyes bulge and her veins protrude. They say, "Get her out, get her out, before she makes the courtyard *"tamei"*.

If she had merit then this would defer it. Some merits would defer it for a year, some for two years, some for three years.

For this reason Ben Azzai said, "A person is obliged to teach his daughter Torah so that if she drank she would know that the merit deferred her death."

Rabbi Eliezer says, "Someone who teaches his daughter Torah is teaching her to sleep around".

Rabbi Yehoshua says, "A woman would rather have income of one kav and sex than nine kavs and chastity."

For Rabbi Eliezer, teaching one's daughter Torah is like teaching her how to sleep around . . . for Ben Azzai, it's a protection against losing faith in the system if this should ever happen to her.

מגילה כ"א ב:

בְּשָׁנִי וּבְחַמִּישֵׁי בַשָּׁבֹת בְּמִנְחָה קוֹרִין שְׁלֹשָׁה וְכוּ'. הַנִּי שְׁלֹשָׁה, כְּנֶגֶד מִי?

אָמַר רַב אָסִי: כְּנֶגֶד תּוֹרָה וְנִבְיָאִים וּכְתוּבִים. רַבָּא אָמַר: כְּנֶגֶד כַּהֲנִים לְיוֹם וְיִשְׂרָאֵלִים.

אָלָא הָא דְתַנִּי רַב שִׁמִּי: אִין פּוֹחֲתִין מַעֲשֶׂרָה פְּסוּקִין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְיִדְבֵּר "עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן. הַנִּי עֲשֶׂרָה כְּנֶגֶד מִי?

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי: כְּנֶגֶד עֲשֶׂרָה בְּטָלְיִין שְׁבֵבֵית הַכְּנֶסֶת.

רַב יוֹסֵף: אָמַר כְּנֶגֶד עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ לְמֹשֶׁה בְּסִינִי.

רַבִּי לֹוי אָמַר: כְּנֶגֶד עֲשֶׂרָה הִילּוּלִין שֶׁאָמַר דָּוִד בְּסִפְרֵ תְהִלִּים.

וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: כְּנֶגֶד עֲשֶׂרָה מַאֲמָרוֹת שֶׁבָּהוֹן נִבְרָא הָעוֹלָם.

ר"ש מסכת ברכות פרק ז' סימן כ

והא דסלקי קטן ועבד ואשה דליתנהו בתלמוד תורה למנין שבעה (במגילה דף כג.) משום דס"ת לשמיעה קאי

וברכה אינה לבטלה דלא מברכים אשר קדשנו במצותיו וצונו על דברי תורה אלא אשר בחר בנו ואשר נתן לנו

עד הנה דברי ר"ת

וְהִשְׁקָה אֶת-הַמַּיִם וְהִיְתָה אִם-נִטְמְאָה וְתִמְעַל מֵעַל בְּאִישָׁהּ וּבָאוּ בָּהּ הַמַּיִם הַמְּאָרָרִים לְמַרְיָם וְצָבְתָה בְטָנָהּ וְנִפְלְתָה יֶרֶכָהּ וְהִיְתָה הָאִשָּׁה לְאֵלָהּ בְּקֶרֶב עַמָּהּ

משנה מסכת סוטה ג:

אינה מספקת לשתות, עד שפניה מוריקות, ועיניה בולטות, והיא מתמלא גידים; והן אומרין הוציאוה הוציאוה, שלא תטמא את העזרה

אם יש לה זכות, הייתה תולה לה. יש זכות תולה לה שנה אחת, יש זכות תולה שתי שנים, יש זכות תולה שלוש שנים

מכאן אמר בן עזאי, חייב אדם ללמד את בתו תורה, שאם תשתה, תדע שהזכות תולה לה

רבי אליעזר אומר, המלמד את בתו תורה, מלמדה תפלות

רבי יהושוע אומר, רוצה אישה בקב ותפלות, מתשעה קבין ופרישות

e. Talmud Bavli, Sota, 21b

The Talmud, commenting on the Mishnah, cannot believe that Rabbi Eliezer really said what he did say! And it gives his reasoning - teaching girls makes them cunning and helps them get round the rules.

Ben Azzai says that a person is obliged to teach his daughter Torah while Rabbi Eliezer says anyone who teaches his daughter Torah is teaching her promiscuity.

Teaching her promiscuity?! Perish the thought! Let me say **"like** teaching her promiscuity".

Rabbi Abahu gave Rabbi Eliezer's reasoning by quoting Proverbs (8:12): "I, Wisdom, live in guile and I find out knowledge of deception." As soon as wisdom came to mankind, so did deception.

f. Talmud Yerushalmi Sota 3:4

A lady asked Rabbi Eliezer, "Why did the people of the golden calf, although their sin was the same, die in three separate ways?".

He said to her, "The wisdom of a woman is only in her distaff" and quoted the verse "Every wise-hearted woman spun [yarn] with her hands" (Shemot 35:25).

His son said to him, "By not replying to her with a word of Torah you've lost me 120 m³ of ma'aser every year."

He said, "Let the words of Torah be burned rather than be transmitted to women."

g. Maimonides: Hilchot Talmud Torah 1:13

A woman that studies Torah receives a reward. . . .

Even though she receives a reward, the sages commanded that a person shouldn't teach his daughter Torah because the minds of most women aren't attuned to study. They turn words of Torah into nothingness because of the poverty of their intellect.

h. Lechem Mishneh on Hilchot Talmud Torah 1:13

Rashi interprets "like teaching her promiscuity" (on Sotah 21b).

i. Maimonides: Hilchot YeSodey HaTorah 4:13

The issues of these four chapters, concerning the five commandments - to believe in God and his unity, to love and fear God and to worship him - were known by the first sages by the term "Pardes" (orchard).

They said that "four entered the orchard" and, even though these were leaders of Israel and great sages, they didn't all have the strength to understand all of these things in their essence.

And I say that only a person who has already filled their stomach with "bread and meat" should journey in the "orchard". This "bread and meat" is to know to clarify what is permitted and forbidden and their ramifications from the other commandments.

Even though the sages called these things "small" - for they said (Sukka 28a) that the divine chariot was a great matter and the arguments of Abbaya and Rava were small ones - they should have precedence. For they settle a person's mind and they are the greatest goodness that the Holy One bestowed on this world, in order to inherit the next one.

Everyone can know them: adult and child, man and woman, someone with a profound intellect and someone with a shallower one.

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף כא עמוד ב

אומר בן עזאי חייב אדם ללמד את וכו' ר' אליעזר אומר כל המלמד את בתו תורה מלמדה תיפלות

תיפלות ס"ד אלא אימא **כאילו** למדה תיפלות א"ר אבהו מ"ט דר"א דכתיב (משלי ח) אָנֹכִי חִכְמָה, שְׁכַנְתִּי עִרְמָה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֶמְצָא כִּיּוֹן שִׁנְכַנְסָה חִכְמָה בְּאָדָם וְנִכְנְסָה עִמּוֹ עֵרְמוּמִית

תלמוד ירושלמי מסכת סוטה ג:ד

מטרונה שאלה את רבי לעזר מפני מה חט אחת במעשה העגל והן מתים בה שלש מיתות

אמר לה אין חכמתה של אשה אלא בפילכה דכתיב (שמות לה) וכל אשה חכמת לב בידיה טו

אמר לו הורקנוס בנו בשביל שלא להשיבה דבר אחד מן התורה איבדת ממני שלש מאות כור מעשר בכל שנה

אמר ליה ישרפו דברי תורה ואל ימסרו לנשים

משנה תורה, הלכות תלמוד תורה א'י"ג

אִשָּׁה שֶׁלְמַדָּה תּוֹרָה, יֵשׁ לָהּ שְׂכָר . . .

וְאִף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָהּ שְׂכָר, צִוּוּ חֲכָמִים שְׁלֵא לְלַמֵּד אֶת אִשָּׁה בְּתוֹרָה: מִפְּנֵי שֶׁרַב הַנְּשִׁימ, אִין דַּעְתָּן מְכַוְּנִת לְהִתְלַמֵּד, וְהֵן מוֹצִיאִין דְּבָרֵי תּוֹרָה לְדְבָרֵי הַבָּאִי, לְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתָּן.

ורש"י ז"ל פי כאלו למדה זנות

משנה תורה, הלכות יסודי התורה ד'י"ג

וְעִנִּינִי אַרְבָּעָה פְּרָקִים אֵלוֹ שֶׁחֲמִשׁ מִצְוֹת הָאֵלוֹ--הֵם שְׁחֲמִמִּים הָרָאשׁוֹנִים קוֹרְאִין אוֹתָן פְּרָדֵס,

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ אַרְבָּעָה נִכְנְסוּ לְפְרָדֵס וְאִף עַל פִּי שֶׁגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ וְחֲכָמִים גְּדוּלִים הָיוּ, לֹא בָלָם הָיָה בָּהֶן כּוֹחַ לִידַע וְלַהֲשִׁיג כָּל הַדְּבָרִים עַל בְּרִיָּן.

וְאִנִּי אֹמֵר שֶׁאִין רְאוּי לְהַטִּיל בְּפְרָדֵס, אֲלֵא מִי שֶׁנִּתְמַלֵּא כְּרֶסוֹ לְחֵם וּבִשָּׁר; וְלָחֵם וּבִשָּׁר זֶה, הוּא לִידַע בְּאוֹר הָאֵסוֹר וְהַמְתֵּר וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן מִשָּׂאָר הַמִּצְוֹת.

וְאִף עַל פִּי שֶׁדְּבָרִים אֵלוֹ, דְּבָר קָטָן קָרְאוּ אוֹתָם חֲכָמִים, שֶׁהָרִי אָמְרוּ חֲכָמִים דְּבָר גְּדוֹל מַעֲשֵׂה מְרֻבָּה, וְדְבָר קָטָן הִגִּיה דְּאִבְיִי וְרַבָּא; אִף עַל פִּי כּוֹ, רְאוּיִין הֵן לְהַקְדִּימוֹ: שֶׁהֵן מִיִּשְׁבִּין דַּעְתָּן שְׁלֵאֲדָם תְּחַלֶּה, וְעוֹד שֶׁהֵן הַטּוֹבָה הַגְּדוּלָה, שֶׁהַשְּׂפִיעַ הַקְּדוּשׁ בְּרִיָּן הוּא לְיִשׁוּב הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּדִי לְנַחַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

וְאִפְשֶׁר שִׁידַעַם הַכֹּל--גְּדוֹל וְקָטָן, אִישׁ וְאִשָּׁה, בַּעַל לֵב רַחֵב וּבַעַל לֵב קָצָר.

j. Nehemiah 8:1-3

The entire people assembled as one in the square before the Water Gate, and they asked Ezra the scribe to bring the scroll of the Torah of Moses with which the LORD had commanded Israel.

On the first day of the seventh month, Ezra the priest brought the Torah before the congregation, from **men to women** and all who could listen and understand.

He read from it, facing the square before the Water Gate, from first light until noon, to the **men and the women and those who could understand**; all the people were listening to the scroll of the Torah.

k. Exodus 15:22-25 (King James translation)

22 So Moses brought Israel from the Red Sea, and they went out into the wilderness of Shur; and they went three days in the wilderness, and found no water.

23 And when they came to Marah, they could not drink of the waters of Marah, for they were bitter: therefore the name of it was called Marah.

24 And the people murmured against Moses, saying, What shall we drink?

25 And he cried unto the Lord; and the Lord shewed him a tree, which when he had cast into the waters, the waters were made sweet: there he made for them a statute and an ordinance, and there he proved them.

l. Talmud Bavli, Baba Kama, 82a

They went for three days in the desert and found no water (Exodus 15:22).

The interpreters said, "Water must refer to Torah", as in the verse, "Hoy, let anyone who is thirsty go to water" (Isaiah 55:1).

Because they had walked for three days without Torah they were exhausted.

The prophets amongst them decreed that they should read from the Torah on Shabbat, on Monday and on Thursday, so that three days should not go by without Torah.

נחמיה ח' א'-ג'

וַיֵּאסְפוּ כָל-הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל-הֶרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהַבִּיא אֶת-סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל:

וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת-הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקְּהָל מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשֹׁמֵעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי:

וַיִּקְרָא-בּוֹ לִפְנֵי הֶרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם מִן-הָאוֹר וְעַד-מַחְצִית הַיּוֹם נֹגֵד הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאֲזַנֵּי כָל-הָעָם אֶל-סֵפֶר הַתּוֹרָה:

שמות פרק טו, כא-כז

וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל מִדְבַר שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָר וְלֹא מָצְאוּ מַיִם:

וַיָּבֹאוּ מֵרֶתֶה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתֵּלֵּת מַיִם מִמֶּנָּה כִּי מְרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא שְׁמֶהּ מֶרֶה:

וַיִּלְלוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה נַּשְׁתָּה:

וַיִּצְעַק אֶל יְקֹנֶק וַיֹּרְהוּ יְקֹנֶק עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שֶׁם שָׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט וְשֶׁם נִסְהוּ:

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פב.

וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים

דורשי רשומות אמרו: אין מים אלא תורה, שנאמר: הוי כל צמא לכו למים,

כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו,

עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו

קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת, וקורין

בשני ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי

ומפסיקין ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים

בלא תורה